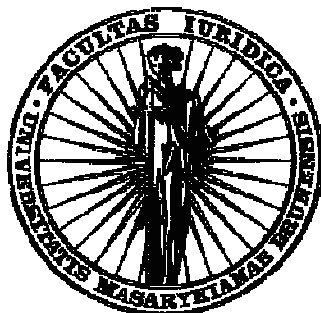

**Masarykova univerzita v Brně
Právnická fakulta**

Seminární práce

Mezinárodní faktoring

Michal Sajaš

Obor: Právo a podnikání

Předmět: Základy práva mezinárodního obchodu

Semestr: 4

Květen 2005

OBSAH

Mezinárodní faktoring

Princip faktoringu

Obvyklý průběh mezinárodního faktoringu

Druhy faktoringu

Úloha bank ve faktoringu

Cena faktoringu

Právní režim mezinárodního faktoringu

Výhody mezinárodního faktoringu

Seznam použité literatury

MEZINÁRODNÍ FAKTORING

Mezinárodní faktoring je nejen formou financování zahraničního obchodu. Hraje rovněž významnou roli při překonávání odlišností, které tvoří bariéry v mezinárodním obchodě. Svou povahou stírá rozdíly kulturní, jazykové, legislativní či plynoucí z odlišných zvyklostí. V mezinárodním měřítku proto vznikají faktoringové řetězce, tedy uskupení, která si vytýčila za cíl propagaci faktoringu a jeho šíření po celém světě. Mezi nejvýznamější řetězce patří například Factors Chain Internacional, Internacional Factors Group a řetězec faktoringových společností EUROFACTOR.

Podíl jednotlivých kontinentů na obratu mezinárodního faktoringu a faktoringu celkem								
Kontinent	Celkový obrat 2001 (mil. EUR)	%	Celkový obrat 2002 (mil. EUR)	%	Obrat mezinárodního faktoringu 2001 (mil. EUR)	%	Obrat mezinárodního faktoringu 2002 (mil. EUR)	%
Evropa	474 175	65	529 998	71	37 501	78	39 837	78
Amerika	155 066	22	132 678	18	5736	12	5413	11
Afrika	5801	1	6203	1	139	0	193	0
Asie	76 832	12	70 890	9	4793	10	5622	11
Austrálie	8320	0	9992	1	120	0	80	0
Celkem	720 194	100	749 761	100	48 289	100	51 145	100

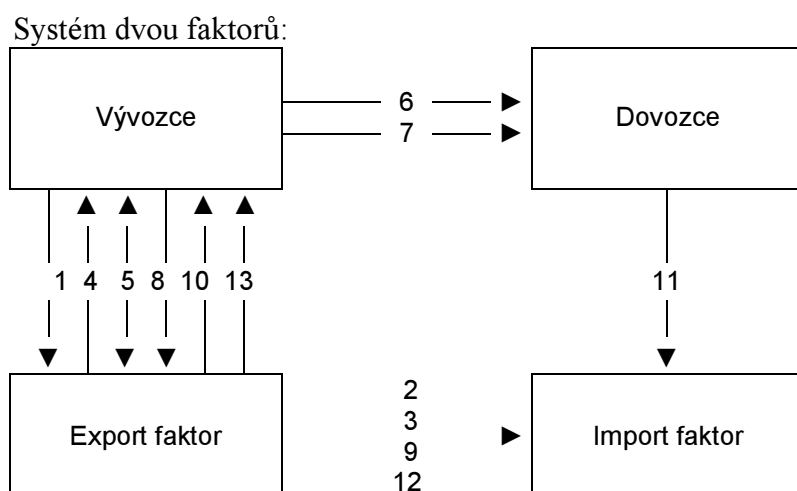
ZDROJ: FACTORS CHAIN INTERNATIONAL

PRINCIP FAKTORINGU

- Faktoring umožňuje získat hotovost na základě postoupení pohledávek před jejich splatností. Takto získané prostředky můžeme efektivně využít pro financování roustoucího obratu, rozšíření výroby či rychlé vyrovnání okamžitého výpadku v provozním cash flow.
- Dodavatel prodává faktorovi své faktury za dodané zboží a dostává od faktora něco jako finanční zálohu, faktor pohledávku inkasuje, provádí vyúčtování a posílá doplatek.
- Faktoring je efektivním způsobem řešení potřeb v provozní oblasti financování pokud máme opakující se dodávky za zboží a služby a splatnost odběratelských faktur do 90 dnů (různé zdroje uvádí 30-180 dnů).
- Právně je podstatou faktoringu smlouva o postoupení pohledávky.

OBVYKLÝ PRŮBĚH MEZINÁRODNÍHO FAKTORINGU

1. žádost o odkup pohledávky
2. žádost o prověření bonity dovozce
3. sdělení informace o úvěruschopnosti dovozce
4. sdělení informace o výši úvěrového limitu, do níž je export faktor ochoten pohledávku odkoupit
5. uzavření faktoringové smlouvy
6. dodávka zboží
7. zaslání faktury
8. odeslání kopie faktury
9. odeslání kopie faktury
10. zaplacení zpravidla 80% fakturované částky
11. placení faktury příp. upomínání a soudní vymáhání
12. placení faktury po strhnutí odměny import faktorovi
13. placení faktury po odečtení
 - předplacené částky
 - úroků z této částky
 - odměny export faktorovi

System jednoho faktora čili faktoring přímého vývozu je schématem bez dovozního faktora.

DRUHY FAKTORINGU

- Právý a neprávý
- Domácí a mezinárodní
- Bezregresní a regresní
- Úplný
- Důvěrný
- Tichý a zjevný

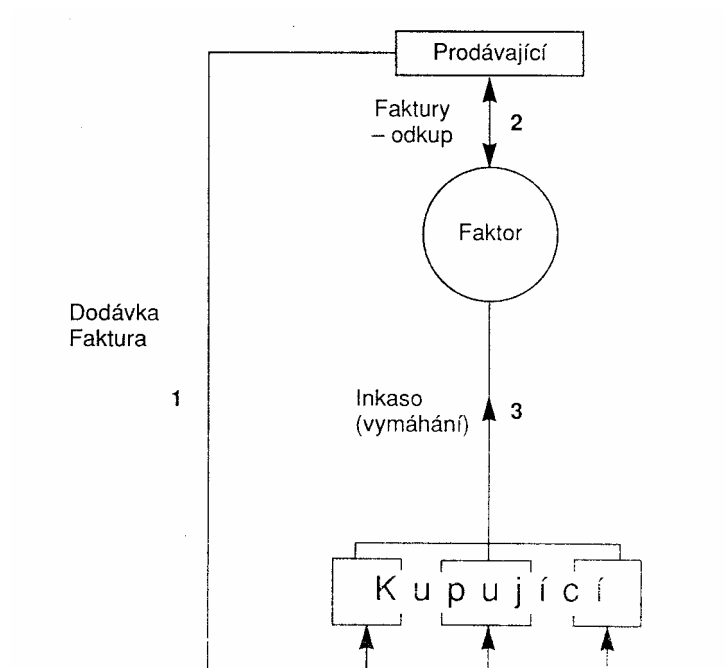
Pravý faktoring

Věřitel (prodejce pohledávky) odpovídá za pohledávku pouze v případě, že poruší smluvní podmínky (dodá nesjednané zboží, s výrobní vadou apod.).

Nepravý faktoring

Na rozdíl od pravého faktoringu nese riziko nezaplacení komitent.

Domácí faktoring

Mezi komitentem (prodávajícím) a faktorem (bankou, finanční společností) musí být nejprve uzavřena faktoringová smlouva. Současně s odesláním zboží a faktury (1) přímo odběrateli předává komitent (prodávající) kopie faktur faktorovi, který mu připisuje výnos ve prospěch běžného účtu (2). Poté následuje inkaso pohledávek, případně jejich vymáhání (3). Po úhradě pohledávky faktoringová operace končí.

Bezregresní faktoring

Při bezregresním faktoringu faktor nese zcela riziko nezaplacení cedované postupované pohledávky, a to buď do výše 100 % její hodnoty, nebo do výše snížené o několik procent. Při bezregresním faktoringu bývá sjednáno pojištění rizika *delcredere*.

Regresní faktoring

Při regresním faktoringu faktor při postoupení pohledávky nepřebírá riziko nezaplacení, a pokud mu odběratel nezaplatí, uplatňuje postih vůči dodavateli.

Úplný faktoring (*main-line factoring*)

Faktor přebírá od dodavatele všechny pohledávky za určitými dlužníky, provádí i další spojené služby (*full-service*):

- vede evidenci o pohledávkách,
- zajišťuje pojištění,
- při zahraničních dodávkách zařizuje celní projednání a placení poplatků atd.

Důvěrný faktoring (*confidential factoring*)

Faktor financuje jen vybrané pohledávky podle bonity odběratelů, prodávaného zboží, lhůty splatnosti atd. Faktor přebírá jen část pohledávek dodavatele, např. 50 procent, a neposkytuje doplňkové služby.

U důvěrného faktoringu si klient musí financovat část pohledávek z vlastního kapitálu. Jestliže však disponuje dostatečnými vlastními zdroji, umožňuje mu částečný odkup pohledávek *využít vlastní finanční zdroje a ušetřit provizi faktora*.

Tichý faktoring

Důvěrný faktoring bývá tichý (zastřený). U tichého faktoringu není postoupení pohledávky na faktuře vyznačeno a dlužníci uhrazují své závazky původnímu vlastníku pohledávky (dodavateli).

Zjevný faktoring

U zjevného faktoringu je postup na pohledávkách vyznačen a někdy je oznámen plátcům písemně s pokynem, aby pohledávky hradili přímo faktorovi.

ÚLOHA BANK VE FAKTORINGU

- banka sama faktoring přímo provozuje jako běžný bankovní obchod,
- banka se podílí svým kapitálem na založení dceřiných specializovaných faktoringových společností a financuje je úvěrem.

CENA FAKTORINGU

Cenu faktoringu závisí zejména na:

- počtu a průměrné hodnotě faktur ve vztahu k jednotlivému komitentu
- riziku

PRÁVNÍ REŽIM MEZINÁRODNÍHO FAKTORINGU

Pokud faktoringová smlouva obsahuje mezinárodní prvek, bude hraničním určovatelem volba práva. Pokud by nedošlo k volbě práva, bude s ohledem na rozumné uspořádání vztahu rozhodné většinou právo státu sídla faktora.

Pokud by se jednalo o přímou úpravu, je nutno zmínit Úmluvu o mezinárodním faktoringu (Otaawská úmluva) vypracovanou organizací UNIDROIT, která přispěla k jednotnému chápání faktoringu na mezinárodní úrovni.

Od práva rozhodného pro faktoringovou smlouvu je nutné odlišovat právo rozhodné mezi faktorem a odběratelem po postoupení pohledávky faktora.

VÝHODY MEZINÁRODNÍHO FAKTORINGU

- Vývozní faktoring zlepšuje postavení dodavatele. Toto zvýhodnění se opírá o skutečnost, že faktoring umožňuje vývozci nabídnout dovozci nekrytý úvěr, což je významné zvýhodnění odběratele.
- Odpadá nutnost otevírat akreditivy, vystavovat záruky, akceptovat či avalovat směnky
- Platba ze zahraničí je tak velmi zjednodušená a je úspornější, neboť odpadají výlohy spojené s dokumentárními platbami a doprovodnými službami.
- Pomáhá překlenout dodavatelovu neznalost podmínek na zahraničních trzích (místní předpisy, úvěrové podmínky atd.)

- Eliminuje rizika plynoucí z pohybu devizových kursů, které nese faktor. Faktor naopak může získat, jestliže dojde k příznivému pohybu kursů.

Použitá literatura:

Rozehnalová, N. a kol.: Právo mezinárodního obchodu. Brno. Masarykova univerzita, 2004

Nesnidal, J. a kol.: Lexikon obchodní právo. Praha. Nakladatelství Jiří Motloch – Sagit, 2001

Rozehnalová, N. a kol.: Mezinárodní obchodní transakce. Brno. Masarykova univerzita, 2004

www.bankovnictvi.ihned.cz

www.konkurzyonline.cz/clanek.html?ida=573

www.cz-industry.cz/prekon/clanky/512017.html

<http://nb.vse.cz/kfop/word/materialy.doc>

www.pravniradce.ihned.cz

www.obheller.cz

www.factoring.cz